

Mens vi venter

Novelle av tannlege Per Neverlien

1

«Jeg hadde harabikkje,» sa Ronny.

«Jaha,» sa Finsen ut i luften. «Jeg gikk på fuglejakt.»

«Du hadde vel kanskje fuglebikkje da?» spurte Ronny.

«Engelsksetter.»

«Rødhvit?» spurte Ronny.

«Svarthvit,» svarte Finsen.»

De gikk langsomt og med usikkert ganglag i parken som omkranset aldersboligen. Det var september og ennå varmt om dagen. Nå lå ettermiddagsskyggene lange og det var i ferd med å bli kjøligere. De gikk og ventet på kveldsmaten, som de fikk servert i den felles spisesalen. Annet å vente på var det egentlig ikke. Ja, unntatt døden, selvfølgelig. Men den kom nå til alle døgnets tider.

«Lettere å se under høstjakt,» sa Ronny ettertenksomt.

2

Anna, bestyreren av det private aldershjemmet «Skogens fred», fulgte de to aldrende mennene, Ferdinand Finsen og Ronny Tuen, med øynene der de gikk ustøtt rundt i parken. Hun var forresten ikke bare bestyrer. Hun eide aldershjemmet. Med andre ord: bortsett fra offentlige påbud, var hun suveren i sine avgjørelser. Og en av hennes suverene beslutninger, var at bare menn fikk plass hos henne. Hun visste at dette jo var blott til glede for alle andre, som hatet gamle menn i sine institusjoner: skittenferdige, late, sure, sexfikserte ... you name it, som Anna pleide å si. Onde tungter hevdet at hun benyttet seg av de aldrende menns perverse gammelmannslyster. Anna, som var enke for annen gang og foretrakk gamle menn fremfor gamle kvinner som hun syntes alltid lengtet etter noe, lo godt av slikt. Akkurat nå fulgte hun Finsen og Tuen med øynene og smilte ved tanken på hvorledes sosiale forskjeller utjevnes med alderen, men ikke kroppsspråket.

3

«Harehund,» sa Finsen. «er ikke det den typen som ser ut som en rokokko pianokrakk?»

«Det kan man si,» svarte Ronny. «Deres begavelse springer ikke tydelig frem av deres bygning.»

Professor emeritus Ferdinand Finsen bøyd hodet litt mer frem enn det vanligvis var på den nokså så stive nakken, la det enda mer på skakke, og så nærmere på sin turkamerat. Ronny Tuen hadde flyttet inn for bare et par uker siden, mens Ferdinand Finsen hadde bodd der i vel tre måneder. Mens han altså betraktet Ronny, lurte han på om han hadde misforstått noe? Var ikke denne Ronny, hva nå enn etternavnet var, en vanlig arbeider?

«Men ellers er det jo ulike bikkjeraser som er nyttig på harajakt,» fortsatte Ronny.

«Det er det jo på fuglejakt også,» sa Finsen og etablerte rent intuitivt sitt psykologiske forsvar.

«Selvsagt,» sa Ronny rolig. «De fleste av oss duger til forskjellige ting. Selv dugde jeg til modellsnekring og harajakt og kvinnfolk. Best var jeg til harajakt. Men jeg var en bra modellsnekker også. Industrimodeller.»

De fortsatte vandringen i taushet. Av de åtte beboerne var det bare Finsen og Ronny som var så pass til bens at de kunne gå turer alene i parken. Ronny hadde ergret Finsen fra første øyeblikk fordi han, Ronny, kommenterte Finsens uttalelser som om det var en naturlig rett, for ikke å snakke om at han, Ronny, kunne bidra til samtalen ved for eksempel å si: Selvfølgelig. På den andre siden var det også hyggelig å ha noen å gå disse turene med. Men alle disse avbrytelsene, nei, de likte han bestemt ikke.

«Du som var professor vet vel forresten alt om bikkjer,» fortsatte Ronny etter en stund. De hadde rukket frem til parkens sydøstre hjørne og dreide nordover tilbake mot aldershjemmet.

«Det der må være en gammel brønn,» sa Ronny og pekte på en mosegrodd cementflate.

«Jeg var ikke professor på hunder,» sa Finsen. Han var krenket.

«Det var moro med harajakt.»

«Det var kanskje det.»

«Men det var vel moro med fuglejakt også?»

«Ja, det var moro. Spennende. Og så selve turene. Gåingen.» Finsen glemte sin ergrelse et øyeblikk.

«Du vet jeg satt mye, jeg da, og ventet på losen.»

Der var det igjen. Det var da å vente at nå skulle Ronny ha vist sin interesse for Finsens perspektiver. Han skulle for eksempel ha spurt: Nå, du likte å gå?

Det ble ikke sagt mer. Ronny skled inn i erindringens duse verden, mens Finsen ergret seg over Ronnys mangel på interesse. Det var vel noe med begavelsen, tenkte Finsen, og følte seg straks lettere til sinns.

«Ah, hvitløkssnadder til kveldsmat,» sa Ronny idet han åpnet døren og de gikk inn. «Da sees vi,» fortsatte han. De gikk hver til sine rom for å gjøre seg klar til måltidet. Det ergret Finsen at han ikke hadde fått svart at også han gledet seg til aftensmåltidet. Aftens ... Man sa da aftens ...

4

«Nå, dere to har funnet hverandre,» sa Anna da Finsen og Ronny satt i spisesalen, der også fire av de andre beboerne satt. To av dem måtte hjelpes. Pleiepersonalet hadde et robust humør som fortalte at de var oppvokst på landet. Finsen hadde kommet hit ut fordi hans sønn hadde ment det var mye bedre for ham enn midt i byen. Dessuten, som sønnen hadde pekt på, var jo dette hans barndoms trakter, i alle fall lå ikke de så langt derfra. Finsen var ikke dummere enn at han skjønte det passet sønnen glimrende å ha sin gamle far et stykke unna. «Jeg kan jo likevel besøke deg en gang i måneden,» hadde denne sønnen sagt. Finsen hadde holdt sin munn lukket. Når man ingen makt lenger hadde, fikk man holde sin munn lukket.

«Fy fa'n,» brølte en av de gamle mennene. Han var ganske dement, og det hendte han brølte om nettene hvis han ikke hadde fått nok sovemedisin. «Fy fa'n!» brølte han nok en gang, «hva i helvete er dette?» Han spyttet maten ut igjen. Anna var borte til ham som et lyn, klappet ham på hodet, strøk ham nedover nakken og bak ørene og godsnakket med ham. Han roet seg og spiste. Hun hadde et eiendommelig tak på sine gamle menn, Anna.

«Hva var det du egentlig drev med, siden det ikke var bikkjer?» Det var Ronny som spurte, og han snakket med mat i munnen.

«Jeg vet ikke om du ville forstå det,» sa Finsen og tørket seg om munnen med tøyservietten. Det var stil på aldershjemmet, og serviettringer av stål.

«Nei, det er vel så det,» sa Ronny. «Jeg hadde nå mest greie på harajakt, modellsnekring og kvinnfolk.»

Finsen ble urolig. Det var da ikke slik man snakket sammen? Ronny burde ha sagt noe sånt som: Tja, det kunne nå være moro å høre likevel ... Neida. Denne evinnelige harajakten og modellsnekring hva nå i himmelens navn det kunne være for noe.

«Nåvel,» sa Finsen, «noe kan jeg vel saktens formidle.»

«Jeg lurer på hva denne retten egentlig består av,» sa Ronny. «Du Anna?»

Anna kom bort til dem.

«Denne retten, hva er det?»

«Likte du den?» sa Anna.

«Jøsses ja!»

«Og du?» sa hun, henvendt til Finsen.

«Det smaker meg utmerket, takk,» svarte Finsen og nikket høytidelig.

«Vel, enkelt sagt er det tagliatelle med hvitløk og basilikum-smør, simpelthen en pastarett med hvitløksbaguetter og ditto smør til. Jeg aner ikke hvor Kristine får det fra alt sammen.» Kristine var husets kokke, og like blid og glad som kokker av en eller annen grunn alltid er. Hun hadde forbindelser og var en mester i å skaffe huset mat i form av skadde engros-forsendelser.

Anna klappet de to mennene vennlig på skuldrene og gikk videre.

«Ja?» sa Ronny og så bort på Finsen.

«Ja hva?» Finsen var forvirret.

«Hva du drev med,» sa Ronny. «Da du var professor,» la han forklarende til.

«Jeg er professor, eller rettere: professor emeritus.»

Finsen satte øynene kvast i Ronny.

«Ja, da er vel jeg modellsnekker emeritus,» lo Ronny uten snev av ondskap. Han lo riktig godt av det han hadde sagt.

«Du er kjent med begrepet?» Finsen klarnet et øyeblikk helt opp i sin overraskelse.

«Ja jøsses. Bror min er professor emeritus over i statene. Han kommer forresten en tur hjem til jul. Hvis han får lov, da. Han har amerikansk kjerring med meninger. Og så begynner han jo å bli gammel og litt skrøpelig, da. Han drar seg jo bort i mot nitti han også.»

«Professor i hva?» Finsen var rystet.

«Noe med atomer og fysikk. Jeg har ikke forstand på det. Som sagt har jeg greie på ...»

«Jajaja,» avbrøt Finsen ham. «Mitt fagområde var limnolo-gien.»

«Det var jammen interessant,» utbrøt Ronny. «Jeg vokste opp like ved et sumpområde som vi kalte Paddeevja, det

heter forresten det den dag i dag, og der tilbrakte jeg mange timer i guttedagene.»

«Du kjenner begrepet?»

«Limno-et-eller-annet? Nei, men jeg husker litt om hva det er når du først sier navnet. Men det var kanskje ikke padde-evjer du var opptatt av.» Ronny måtte nok en gang le av sine egne uttalelser.

«Nei,» Finsen strevde litt for å finne formuleringene frem fra hukommelsens gjemmer, «mitt interessefelt var den anvendte limnologien. Jeg beskjeftiget meg først og fremst med grunn-problemene ved renvannsforsyning og hvordan vassdragene forurenses av kloakk og spillvann. Jeg tror faktisk jeg avga en innstilling når det gjelder det vannet vi har i springen her på huset.»

«Vi hadde brønn, vi,» sa Ronny, og gled tilbake ned i sin erindrings lune ørelappstol.

«Men dette var jo riktig interessant...» Finsen var et øyeblikk oppglødd.

«Far min sprengete den faktisk ut selv. Han kunne alt om dynamitt og fenghetter. Da hele brønnhullet var skutt ut og gravd ut, jeg husker det som om det var i går, da sto mor og bror min og jeg i kjøkkenvinduet og så ut. Far satt på brønn-kanten. Vet du hva vi gjorde?»

Ronny ventet ikke på svar, og Finsens hode hadde falt forover. Han sov i sittende stilling.

«Vi gikk ut. Sitter du der?» sa mor. «Hva sitter du der etter? Jeg hører det som om ...»

«Jeg venter,» sa far bare. Det fantes ikke vann i brønnen. «Det kommer, sa far. Så sikkert som alderdommen. Om Gud vil. Og mens vi venter...»

Begge de to gamle menn måtte hjelpes til seng. Det hadde blitt rent for meget på en dag.

Vanndråpe. Foto: Niklas Angelus.

